

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Rozvod A súdna Rozluka](#) > Italy

Rozvod a súdna rozluka

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Taliansko

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

V zákone sú stanovené právne požiadavky na rozvod (pozri oddiel 2). Súd musí overiť, či boli splnené právne požiadavky na vydanie príkazu na rozvod.

Toto overenie sa musí vykonať aj v prípade, ak obaja manželia podajú spoločný návrh na rozvod manželstva. Dohoda manželov nie je sama osebe dôvodom na rozvod – v skutočnosti teda v Taliansku neexistuje rozvod dohodou: súd musí vždy zistiť skutkový stav, na ktorom je založený návrh, aby mohol povoliť rozvod.

Ak bolo manželstvo uzavreté podľa občianskeho zákonníka, rozvodom zanikne. Ak účastníci konania uzavreli manželstvo v kostole a manželstvo je riadne zaznamenané v občianskom registri narodení, manželstiev a úmrtí, rozvod ukončí jeho účinnosť z hľadiska občianskeho práva. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Zdroje: zákon č. 898 z 1. decembra 1970 zmenený zákonom č. 436 z 1. augusta 1978, zákonom č. 74 zo 6. marca 1987 a zákonom č. 55 zo 6. mája 2015.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Ktorýkoľvek z manželov môže podať návrh na rozvod z ktoréhokoľvek z nasledujúcich dôvodov:

1. ak je po svadbe druhý manžel odsúdený právoplatným rozsudkom za mimoriadne závažný trestný čin, ktorý spáchal pred svadbou alebo po nej, konkrétne:

- odsúdený na doživotie alebo na trest odňatia slobody dlhší ako 15 rokov, ktorý môže byť súčtom viacerých trestov, za úmyselné trestné činy s výnimkou politických trestných činov alebo trestných činov spáchaných z „motívov osobitnej morálnej a spoločenskej hodnoty“ (*motivi di particolare valore morale e sociale*),

- odsúdený na trest odňatia slobody za krvismilstvo (článok 564 Trestného poriadku) alebo sexuálne trestné činy podľa článku 609a (pohlavné zneužitie), 609c, 609d alebo 609g (ktoré boli vložené zákonom č. 66 z 15. februára 1996),

- odsúdený na trest odňatia slobody za vraždu syna alebo dcéry alebo za pokus o vraždu manželky alebo syna alebo dcéry,

- odsúdený na trest odňatia slobody, ak bol uznaný vinným v dvoch alebo viacerých prípadoch ťažkého ublíženia na zdraví, neplnenia povinností vyživovania rodiny, zlého zaobchádzania v rodine alebo s maloletými deťmi alebo neprimeraného vplyvu na duševne nespôsobilé osoby na úkor druhého z manželov alebo detí s výnimkou prípadov, keď bol navrhovateľ rozvodu takisto usvedčený ako spolupáchateľ trestného činu alebo keď pár obnovil spolužitie,

2. v prípadoch, keď:

- bol druhý manžel zbavený obvinení z trestných činov krvismilstva alebo pohlavného zneužitia uvedených

v bodoch 1b) a c), ak súd zistí, že odporca nie je schopný pokračovať v živote s rodinou alebo sa k nej vrátiť,

- bol pár odlúčený v konaní o rozluke – buď na základe vzájomného súhlasu, alebo na návrh jedného z účastníkov konania – na neprerušené obdobie:

1. najmenej dvanásť mesiacov odkedy sa pár dostavil pred súd,
2. šesť mesiacov v prípade rozluke na základe vzájomného súhlasu vrátane prípadu, keď je sporný rozsudok vzájomne urovnaný,
3. alebo šesť mesiacov od overeného dátumu uvedeného v dohode o rozluke uzavretej po rokovaní za účasti advokáta, alebo od dátumu právneho úkonu vedúceho k dohode o rozluke uzavretej na matričnom úrade,

- bolo prerušené trestné konanie v súvislosti s niektorým z trestných činov uvedených v bodoch 1b) a c), pretože trestný čin bol premlčaný, ale rozvodový súd zistí, že trestný čin ako taký by inak viedol k trestnej zodpovednosti,

- trestné konanie v súvislosti s trestným činom krvismilstva skončilo zistením, že neexistuje trestná zodpovednosť, pretože čin nevyvolal „verejné pohoršenie“,

- druhý z manželov, ktorý je cudzím štátnym príslušníkom, získal rozhodnutie o anulovaní alebo zániku manželstva v zahraničí alebo uzavrel nové manželstvo v zahraničí,

- manželstvo nebolo naplnené,

- si jeden z manželov oficiálne zmenil pohlavie: v tomto prípade môže návrh na rozvod podať buď osoba, ktorá si zmenila pohlavie, alebo druhý z manželov.

Na záver možno konštatovať, že okrem „trestnoprávných“ vecí (medzi ktoré patria okrem usvedčenia zo závažných trestných činov vecí, v ktorých je osoba zbavená obvinenia z dôvodu zníženej zodpovednosti, vecí, v ktorých je trestný čin premlčaný, a prípady krvismilstva, keď chýba objektívna požiadavka na trestnú zodpovednosť) možnými dôvodmi na rozvod sú: rozluke, anulovanie, zánik alebo nové manželstvo uzavreté druhým manželom v zahraničí, nenaplnenie manželstva a zmena pohlavia.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Dôsledky rozvodu sú tieto:

Po prvé, zanikne manželský vzťah: obaja bývalí manželia sa vrátia do slobodného stavu a môžu znova uzavrieť manželstvo.

Žena stratí priezvisko manžela, ak si ho pridala k svojmu priezvisku. Na základe návrhu však súd môže žene povoliť nechať si okrem vlastného priezviska aj priezvisko manžela, ak sa preukáže, že to je v jej záujme alebo v záujme detí z dôvodov, ktoré si zasluhujú ochranu.

Rozvodom sa neprerušia nepokrvné príbuzenské väzby a najmä nezaniká prekážka manželstva na základe nepokrvného príbuzenstva v priamej línii (článok 87 ods. 4 občianskeho zákonníka).

Zahraniční manželia nestratia štátne občianstvo, ktoré získali uzavretím manželstva.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Rozvodom zaniká spoločný majetok nadobudnutý podľa zákona (*comunione legale*, ktorý zahŕňa všetky nákupy manželov uskutočnené spoločne alebo samostatne počas manželstva okrem osobných položiek uvedených v článku 179 občianskeho zákonníka), ako aj všetky peňažné prostriedky vyčlenené na potreby rodiny (*fondo patrimoniale*). Tieto peňažné prostriedky však budú aj naďalej existovať, kým deti nedosiahnu plnoletosť. Rozvod nemá žiadny vplyv na spoločný majetok, na ktorý sa vzťahujú iné dojednania [*comunione ordinaria*, napríklad majetok získaný pred manželstvom pomerným dielom alebo počas manželstva v prípade, že v čase uzavretia manželstva bolo dohodnuté, že manželia budú mať oddelený majetok (*separazione dei beni*): spojenie týkajúce

sa spoločného majetku tohto druhu môže zaniknúť na základe návrhu jedného z manželov.

Rodič, ktorý žije s maloletým dieťaťom, môže získať právo žiť v bydlisku bývalého páru, ak to je v záujme dieťaťa.

3.3 maloleté deti manželov

Súd, ktorý rozhoduje o rozvode, prizná striedavú výchovu maloletých detí. Len vo výnimočných prípadoch dostane deti do výlučnej starostlivosti jeden z rodičov. Súd takisto stanoví pravidlá v súvislosti s časom, ktorý majú maloleté deti stráviť s rodičom, s ktorým nebývajú. Vydá pokyny týkajúce sa správy majetku detí a stanoví mesačný príspevok na výživné detí, ktorý sa má vyplácať rodičovi, s ktorým deti bývajú.

3.4 vyživovací povinnosť voči druhému z manželov?

V rámci rozhodnutia o rozvode súd na návrh účastníka konania nariadi pravidelné vyplácanie výživného účastníkovi konania, ktorý nemá dostatočné prostriedky alebo ktorý nie je z objektívnych dôvodov schopný si ich zaobstaráť. Povinnosť platiť výživné zanikne, keď príjemca znova uzavrie manželstvo. Ak sa na tom účastníci konania dohodnú, výživné sa môže vyplatiť ako jedna transakcia prevodom vlastníckeho práva na nehnuteľnosť na prijímajúceho manžela (viac informácií nájdete v časti „[Nároky týkajúce sa výživného – Taliansko](#)“).

Manželia, ktorí nezaplatia výživné v prípade rozluky alebo po rozvode, sa dopustia trestného činu odmietnutia pomoci rodine (článok 570 Trestného poriadku).

Ďalšie účinky: manžel, ktorý je rozvedený, ale neuzavrel znovu manželstvo, a ktorý má nárok na výživné, má nárok aj na podiel na akomkoľvek odstupnom vyplatenom druhému manželovi. V prípade úmrtia bývalého manžela má pozostalý bývalý manžel nárok na pozostalostný dôchodok alebo na podiel na tomto dôchodku spolu so všetkými následnými pozostalými manželmi, ako aj na vyplatenie sumy z majetku zosnulého, ak je vo finančnej núdzi. Zákonom sa takisto umožňuje manželovi, ktorý má nárok na výživné, zapísať si súdnu hypotéku alebo požiadať o zaistenie majetku manžela, ktorý je povinný platiť výživné.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Rozluka znamená, že zákon už nevyžaduje od manželov, aby žili spolu. Samotná rozluka *de facto* nemá žiadny účinok (s výnimkou situácií, ktoré nastali pred prijatím reformného zákona č. 151 z 22. mája 1975).

Rozlukou sa manželstvo neruší, ale oslabuje sa.

Rozluka sa môže uskutočniť na príkaz súdu alebo na základe vzájomného súhlasu.

Zdroje: hmotnoprávne pravidlá sú stanovené v občianskom zákonníku (článok 150 a nasl.; v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa dedičstva pozri články 548 a 585).

5 Aké sú podmienky rozluky?

Súdna rozluka – teda odlúčenie na príkaz súdu – si vyžaduje stanovenie, že manželia už nie sú schopní žiť spolu.

V prípade splnenia tejto podmienky súd vydá rozhodnutie o rozluke na návrh jedného z dvoch manželov, a to aj proti želaniu druhého manžela.

Vo výnimočných prípadoch súd môže určiť zodpovednosť jedného z manželov za rozluku: to má vplyv na priznanie výživného počas rozluky a po rozvode, ako aj na dedičské práva. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Rozluka na základe vzájomného súhlasu je založená na dohode medzi manželmi, ale stane sa účinnou až po schválení súdom, ktorý je zodpovedný za zabezpečenie toho, aby dohoda uzavretá medzi manželmi spĺňala prvoradé záujmy rodiny. Najmä v prípade, keď dohoda týkajúca sa starostlivosti o deti nie je v záujme detí, súd znova zvolá účastníkov konania a nariadi potrebné zmeny. Ak účastníci konania tieto zmeny nevykonajú, súd môže odmietnuť schváliť rozluku.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Osobné vzťahy: rozlukou (na príkaz súdu alebo na základe vzájomného súhlasu) zaniká požiadavka na všetky formy pomoci spojené so spoločným životom. Zaniká aj domnienka otcovstva. Manželka nestratí priezvisko manžela, ak si ho pridala k svojmu priezvisku, ale súd jej môže na návrh manžela zakázať jeho používanie, ak také používanie môže manželovi spôsobiť vážne škody. Podobne súd môže manželke povoliť nepoužívať priezvisko manžela, ak by jej to spôsobovalo ujmu.

Vlastníctvo spoločného majetku: spoločný majetok zaniká na základe vyhlásenia o neprítomnosti alebo predpokladanom úmrtí jedného z manželov, o anulovaní, zániku alebo ukončení občianskych účinkov manželstva, o rozluke, súdnom rozdelení majetku, vzájomne dohodnutej zmene manželského zväzku alebo o skutočnosti, že jeden z manželov zbankrotoval.

V prípade rozluky spoločné vlastníctvo manželov zaniká, keď súd potvrdí, že manželia žijú oddelene, alebo od dátumu, keď sa podpíše zápisnica o vzájomne dohodnutej rozluke manželov pred predsedajúcim sudcom za predpokladu, že je schválená. Príkaz potvrdzujúci, že manželia žijú oddelene, sa pošle na matričný úrad, aby sa zánik spoločného majetku mohol zaznamenať.

Rodičovské práva a povinnosti: súd, ktorý rozhodne o rozluke, rozhodne aj o starostlivosti o všetky maloleté deti a stanoví výšku výživného na dieťa vyplácaného rodičom, s ktorým dieťa nebýva, alebo vo výnimočných prípadoch výlučnej starostlivosti rodičom, ktorému nie je priznaná starostlivosť. Pokiaľ ide o priznanie práva žiť v rodinnom bydlisku, prednosť má rodič, ktorý žije s dieťaťom (viac informácií nájdete v časti „[Rodičovské práva a povinnosti – Taliansko](#)“).

Priznanie výživného: súd na požiadanie prizná manželovi, ktorý nie je zodpovedný za rozluky, právo na výživné od druhého z manželov, ak prvý manžel nemá dostatok nezávislých prostriedkov. Manžel v núdzi má stále nárok na výživné, t. j. na pravidelnú sumu potrebnú na živobytie, aj vtedy, keď je zodpovedný za rozluky (viac informácií nájdete v časti „[Nároky týkajúce sa výživného – Taliansko](#)“).

V prípade rozvedených párov platí výslovné ustanovenie o automatickej úprave platby výživného podľa inflácie. Na základe judikatúry sa toto pravidlo rozšírilo aj na odlúčené páry.

Opatrenia uvedené v súdnom príkaze o starostlivosti o deti a výpočet výšky výživného na deti a manžela možno následne zmeniť. Neplatenie výživného je trestný čin podľa článku 570 Trestného poriadku.

Rozluka so zodpovednosťou a bez nej: odlúčení manželia, ktorí nie sú zodpovední za rozluky, majú aj naďalej rovnaké dedičské práva ako manželia, ktorí nie sú odlúčení.

Manželia zodpovední za rozluky majú nárok na výživné len z majetku zosnulého, a to len vtedy, keď v čase dedičského konania mali nárok na výživné od zosnulého manžela (články 548 a 585 občianskeho zákonníka).

Ďalšie účinky: v prípade nedodržania rozhodnutia o rozluke vzniká nárok na zápis súdnej hypotéky, pričom na návrh osoby, ktorá má tento nárok, môže súd nariadiť zaistenie majetku zodpovedného manžela alebo vydať príkaz na zrážky z platu.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Podľa článku 117 a nasl. článkov občianskeho zákonníka existuje množstvo rôznych prípadov, v ktorých môže byť manželstvo vyhlásené za neplatné. Najlepším postupom je preskúmať dôvody neplatnosti a rozhodné právo v jednotlivých prípadoch.

Manželstvo je neplatné, ak je narušené jedným z nedostatkov stanovených zákonom, ale priznania existencie tohto nedostatku je nutné sa dovolať podaním návrhu na súd.

Návrh na anulovanie manželstva sa neprenáša na dedičov, pokiaľ sa už nečaká na rozsudok. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Zdroje: hmotnoprávne pravidlá sú uvedené v článkoch 117 až 129a občianskeho zákonníka.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo môže byť neplatné z ktoréhokoľvek z týchto dôvodov (článok 117 a nasl. články občianskeho zákonníka):

1. Jeden z manželov bol stále v predchádzajúcom manželstve: neplatnosť je absolútna a nepremiľčateľná; návrh môže podať ktorýkoľvek z manželov, priamy príbuzný vo vzostupnej línii, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom,
2. *Impedimentum criminis*; manželstvo uzavreli dvaja ľudia, z ktorých jeden bol usvedčený z vraždy alebo pokusu o vraždu druhého z manželov; neplatnosť je absolútna a neodstrániteľná a môže sa jej dovolávať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom.
3. Manželstvo nemožno uzavrieť v prípade duševnej choroby jedného z manželov: príkaz potvrdzujúci túto chorobu môže byť vydaný aj po svadbe, ak sa preukáže, že choroba existovala v čase svadby; manželstvo môže napadnúť poručník, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom.
4. Jeden z manželov nebol duševne spôsobilý (*incapacità naturale*); manželstvo môže napadnúť ten z manželov, ktorý napriek tomu, že nemá osvedčenie o nespôsobilosti, preukáže, že do manželstva vstúpil v stave duševnej nespôsobilosti; návrh nemožno podať, ak pár žil spolu viac ako rok odvtedy, ako navrhovateľ znova získal svoje duševné schopnosti.
5. Jeden z manželov bol neploletý: návrh môže podať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo rodičia; právo maloletého dieťaťa na podanie návrhu zanikne jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.
6. Medzi manželmi boli väzby pokrvného príbuzenstva, nepokrvného príbuzenstva, osvojenia alebo afiliácie: tohto dôvodu neplatnosti sa môže dovolávať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom s výnimkou prípadov, keď od svadby uplynul rok alebo viac a keď v danej veci mohlo byť získané povolenie na uzavretie manželstva napriek väzbám.
7. Nátlak, strach a omyl: súhlas bol získaný pod nátlakom alebo v dôsledku mimoriadne vážneho strachu z udalostí, ktoré tento manžel nemohol ovplyvniť; alebo došlo k zámene totožnosti alebo k omylu v súvislosti so zásadným osobnostným predpokladom druhého z manželov podľa článku 122 občianskeho zákonníka; návrh môže podať ten z manželov, ktorého súhlas bol chybný z jedného z týchto dôvodov, pokiaľ manželia nežili spolu jeden rok od momentu ukončenia hrozby násillia alebo zdroja strachu alebo od zistenia omylu.
8. Fingované manželstvo: toto manželstvo môže napadnúť ktorýkoľvek z manželov v prípade, že pri uzavretí manželstva sa dohodli, že nesplnia povinnosti alebo si neuplatnia práva z neho vyplývajúce; návrh na anulovanie sa musí podať v priebehu jedného roka od svadby; nie je možné ho podať, ak manželia po svadbe žili spolu ako manžel a manželka, aj keď len krátko.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Ak manželia konali v dobrej viere (t. j. pri uzavretí manželstva nevedeli o prekážke), manželstvo sa považuje za platné až do anulovania a anulovanie je účinné až od okamihu vydania príslušného príkazu [zásada „domnelého manželstva“ (*matrimonio putativo*)]. Manželstvo vyhlásené za neplatné má účinky platného manželstva, pokiaľ ide o prípadné deti, aj keď obaja manželia nekonali v dobrej viere.

Súd môže takisto jednému z manželov nariadiť pravidelné platby druhému z manželov počas maximálne troch rokov, ak druhý z manželov nemá dostatočné prostriedky a neuzavrel znova manželstvo.

Ak iba jeden z manželov konal v dobrej viere, manželstvo je účinné v prospech tohto manžela a prípadných detí. Manžel, ktorý nekonal v dobrej viere, musí zaplatiť spravodlivé odškodné zodpovedajúce výživnému za obdobie troch rokov, ako aj ďalšie výživné, ak neexistuje žiadna iná osoba, ktorá by mala povinnosť platiť výživné.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Zákonným dekrétom č. 132 z 12. septembra 2014, ktorý bol zmenený na zákon č. 162 z 10. novembra 2014, talianska vláda stanovila dva nové alternatívne postupy, do ktorých nie sú zahrnuté súdy:

1. Účastníci konania môžu uzavrieť dohodu o rokovaní (*convenzione di negoziazione assistita*) v prítomnosti advokáta (s predchádzajúcim povolením alebo súhlasom prokurátora), a tak majú možnosť zmierlivo vyriešiť svoj spor mimo súdu, s pomocou advokátov. Táto možnosť je dostupná pre manželov, ktorí chcú dosiahnuť vzájomne dohodnutú rozluku, aby ukončili občianske účinky svojho manželstva alebo ho nechali zaniknúť, alebo aby zmenili podmienky svojej rozluky alebo rozvodu, a to aj v prípade, že majú deti, ktoré ešte nie sú plnoleté alebo sú plnoleté, ale majú závažné zdravotné postihnutia, prípadne nie sú finančne nezávislé. Týmto postupom môžu páry predísť začatiu súdneho konania (články 2 a 6).

2. Ak manželia, ktorí nemajú deti, ktoré ešte nie sú plnoleté alebo sú plnoleté, ale majú závažné zdravotné postihnutia, prípadne nie sú finančne nezávislé, nedávno dostali možnosť uzavrieť dohodu na matričnom úrade, ktorá potvrdzuje ich rozluku, prípadne zánik alebo ukončenie občianskych účinkov manželstva, alebo mení podmienky ich rozluky alebo rozvodu (článok 12).

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Celá oblasť bola reformovaná článkom 3 ods. 33 legislatívneho dekrétu č. 149 z 10. októbra 2022, ktorým sa do občianskeho súdneho poriadku zaviedla hlava IVa (pravidlá konaní týkajúcich sa osôb, maloletých detí a rodín).

V dôsledku týchto zmien sa do kapitoly III občianskeho zákonníka vložil nový oddiel II, ktorý sa zaoberá konaním o rozluke, zániku alebo ukončení občianskych účinkov manželstva, zániku registrovaného partnerstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj zmenami príslušných podmienok.

Pokiaľ nie je zákonom stanovené inak, podľa článku 473a ods. 1 občianskeho súdneho poriadku sa návrh musí podať na súd pre osoby, maloleté deti a rodiny (*Tribunale per le persone, per i minorenni e le famiglie*), ktorý prijíma rozhodnutia v senáte. Vec však môže prejednávať a preskúmať delegovaný člen senátu. Miestne príslušným súdom je súd v mieste, kde má dieťa obvyklý pobyt, ak sa v konaní majú prejednávať opatrenia týkajúce sa maloletého dieťaťa; vo všetkých ostatných prípadoch sa uplatňujú všeobecné pravidlá miestnej príslušnosti, a preto je kritériom bydlisko odporcu (článok 473a ods. 11 občianskeho súdneho poriadku). Ak odporcu nemožno vysledovať alebo žije v zahraničí, právomoc má súd v mieste bydliska navrhovateľa alebo ak navrhovateľ žije v zahraničí, vo veci môže pojednávať akýkoľvek súd v Taliansku.

Podaný návrh musí obsahovať:

1. názov súdu, ktorému sa návrh predkladá;
2. meno, priezvisko, miesto a dátum narodenia, štátnu príslušnosť, miesto pobytu, bydliska alebo zdržiavania sa a daňové identifikačné číslo navrhovateľa a odporcu a spoločných detí účastníkov konania, ak ide o maloleté deti alebo deti, ktoré dosiahli plnoletosť, nie sú však finančne nezávislé alebo majú závažné zdravotné postihnutia, alebo iných osôb, ktorých sa týkajú návrhy alebo konanie;
3. meno, priezvisko a daňové identifikačné číslo právneho zástupcu spoločne s uvedením plnej moci;
4. predmet návrhu;
5. jasný a stručný opis skutkového stavu a ustanovení právneho poriadku, na ktorých je návrh postavený, spoločne s formou požadovaného príkazu;
6. zoznam dôkazov, o ktoré sa navrhovateľ chce opierať, a písomností, ktoré pripája k súdnemu spisu.

V návrhu musí byť zároveň uvedená existencia ďalších konaní, ktoré sa úplne alebo čiastočne týkajú rovnakých alebo súvisiacich návrhov. K návrhu sa musí priložiť kópia opatrení vrátane predbežných opatrení, ktoré už boli prijaté v uvedenom konaní.

K návrhu a žalobnej odpovedi sa za každých okolností musia pripojiť písomnosti uvedené v článku 473a ods. 12

treťom pododseku, konkrétne ide o tieto písomnosti:

1. daňové priznanie za posledné tri roky;
2. listinný dôkaz o vlastníctve vecných práv k registrovanému nehnuteľnému a hnuťelnému majetku, ako aj k akciám;
3. bankové a finančné výkazy za posledné tri roky.

V súlade s ustanoveniami článku 473a ods. 49 občianskeho súdneho poriadku účastníci konania môžu v návrhu na začatie konania o rozluke požiadať aj o zánik alebo ukončenie občianskych účinkov manželstva a súvisiacich nárokov. Návrhy podané týmto spôsobom sú prípustné po uplynutí obdobia stanoveného zákonom na tento účel a po vyhlásení rozsudku sa rozlučka stane konečnou.

Návrh sa musí podať na príslušný súd spoločne s písomnosťami uvedenými v návrhu.

Do troch dní od podania návrhu predseda súdu určí spravodajcu, ktorý môže byť delegovaný na rozhodovanie v konaní, a naplánuje, kedy sa prvýkrát dostavia účastníci konania, pričom stanoví lehoty účasti odporcu na súde, ktorá sa musí uskutočniť najmenej 30 dní pred pojednávaním. Predseda súdu vymenuje zvláštnoho opatrovníka, ak je odporca duševne chorý alebo je právne nespôsobilý.

Maximálny čas odo dňa podania návrhu do pojednávania je 90 dní.

V článku 473a ods. 51 sa upravuje postup týkajúci sa spoločných návrhov predložených účastníkmi konania.

Spoločný návrh týkajúci sa konania uvedeného v článku 473a ods. 47 sa musí podať na súd v mieste pobytu alebo bydliska jedného z účastníkov konania. Návrh musia podpísať účastníci konania a musí obsahovať aj údaje o príjme a majetku za posledné tri roky a o nákladoch, ktoré znášajú účastníci konania, ako aj o podmienkach súvisiacich s deťmi a hospodárskymi vzťahmi. Prostredníctvom návrhu môžu účastníci konania upravovať aj svoje majetkové vzťahy v ich úplnosti alebo čiastočne. Ak chcú využiť možnosť nahradenia ústneho pojednávania podaním písomných poznámok, musia o to požiadať v návrhu, pričom musia uviesť, že si neželajú zmier, a podaním písomností uvedených v článku 473a ods. 13 treťom pododseku. Po podaní predseda súdu naplánuje pojednávanie, na ktoré sa majú dostaviť účastníci konania, pred sudcom spravodajcom a zabezpečí odoslanie písomností prokurátorovi, ktorý vydá svoje stanovisko najneskôr tri dni pred dátumom pojednávania. Na pojednávaní sudca po vypočutí účastníkov konania a zohľadnení ich želania, že nestoja o zmier, postúpi vec na rozhodnutie. Sudca môže v prípade potreby vždy požiadať o objasnenie a požiadať účastníkov konania o podanie písomností uvedených v článku 473a ods. 12 treťom pododseku. Senát súdu vydá príkaz, ktorým schvaľuje alebo berie na vedomie dohodu medzi účastníkmi konania. Ak sú dohody v rozpore so záujmami detí, predvolá účastníkov konania, pričom uvedie zmeny, ktoré treba prijať, a v prípade nevhodného riešenia celý návrh zamietne. V prípade spoločného návrhu na zmenu podmienok týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k deťom a finančných príspevkov určených deťom alebo účastníkom konania predseda súdu určí spravodajcu, ktorý po získaní stanoviska prokurátora, predstúpi pred komory súdu. Sudca nariadi, aby sa účastníci konania dostavili osobne, keď o to spoločne žiadajú, alebo v prípade, keď je potrebné objasnenie týkajúce sa nových navrhovaných podmienok.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Existuje možnosť získať bezplatnú právnu pomoc (*patrocinio a spese dello Stato*), a tak využiť právne zastúpenie bez nutnosti uhradiť odmenu právnikovi a iné súdne trovy. Bezplatná právna pomoc je k dispozícii aj pre cudzích štátnych príslušníkov so zákonným pobytom v Taliansku. Podmienky oprávnenosti možno nájsť v zákone č. 217 z 30. júla 1990 a v informačnom prehľade o právnej pomoci. Návrhy na poskytnutie právnej pomoci sa musia predložiť príslušnej advokátskej komore (*consiglio dell'ordine degli avvocati*). Pozrite si webové sídla advokátskej komory (napr. rímskej advokátskej komory) a webové sídlo ministerstva spravodlivosti.

Zdroje: Zákon č. 217 z 30. júla 1990 zmenený zákonom č. 134 z 29. marca 2001.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Proti príkazu na rozlučku, rozvod alebo anulovanie sa možno odvolať. Odvolanie sa podáva formou návrhu, ktorý

musí obsahovať informácie stanovené v článku 342 občianskeho súdneho poriadku.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Rozhodnutia vydané v členskom štáte pred 1. augustom 2022 sa vykonávajú v ostatných členských štátoch v súlade s jednotnými pravidlami uznávania stanovenými nariadením (ES) č. 2201/2003 (nariadenie Brusel IIa). Rozhodnutia vydané po 1. auguste 2022 sa v členských štátoch EÚ uznávajú v súlade s nadväzujúcim nariadením Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (nariadenie Brusel IIb).

Podľa oboch nariadení je uznávanie rozsudkov v manželských veciach automatické. Rozhodnutia o rozvode, rozluke a anulovaní, proti ktorým sa v členskom štáte pôvodu už nie možné odvolať, sa vykonávajú spoločne s príslušným osvedčením bez toho, aby bolo potrebné aktualizovať záznamy v občianskom registri dožadovaného členského štátu. Mimosúdne dohody v manželských veciach (ako sú dohody o rokovaní uzatvorené na konci postupu stanoveného zákonným dekrétom č. 132 z 12. septembra 2014, ktorý bol zmenený na zákon č. 162 z 10. novembra 2014) sa takisto vykonávajú v EÚ so zreteľom na nariadenie Brusel IIb.

Ktorákoľvek zo zainteresovaných strán môže požiadať o vyhlásenie o tom, že zahraničný rozsudok musí alebo nesmie byť uznaný. Dôvody na zamietnutie uznania sú výslovne a komplexne uvedené v platnom nariadení. Žaloba vo forme návrhu na súd (*ricorso*) sa musí podať na odvolací súd (*corte di appello*) s miestnou príslušnosťou v mieste vykonania rozsudku v súlade s vnútroštátnym právom v Taliansku. Súd rozhodne bez zbytočného odkladu, a to po vypočutí druhej strany alebo bez neho, a rozhodnutie oznámi navrhovateľovi. V súlade s článkom 30a legislatívneho dekrétu č. 150 z 1. septembra 2011 zmeneného legislatívnym dekrétom č. 149/2022 sa konania vykonávajú na neverejnom pojednávaní bez účasti druhej strany.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Odvolanie proti rozsudku vydanom na neverejnom konaní možno podať v lehote 60 dní od doručenia príkazu.

Proti rozsudku vydanému po napadnutí rozhodnutia o uznání sa možno následne odvolať na kasačnom súde (pozri prílohy k nariadeniu).

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Taliansko je stranou nariadenia (EÚ) č. 1259/2010, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a rozluke (Rím III). Rozhodným právom pre konania o rozvode a rozluke týkajúce sa situácií so zahraničnými prvkami je právo, ktoré si zvolia účastníci konania v súlade s ustanoveniami článkov 5, 6 a 7 nariadenia a bez možnosti voľby právo určené na základe kolíznych kritérií stanovených v článku 8. Do hry vstupujú jednotné obmedzenia týkajúce sa cudzieho právneho poriadku stanovené uvedeným nariadením.

Článok 31 zákona č. 218 z 31. mája 1995, ktorým sa reformuje talianske medzinárodné právo súkromné, zmenený legislatívnym dekrétom č. 149/2022 a uplatňovaný v prípadoch, keď sa neuplatňuje jednotné európske medzinárodné právo súkromné, obsahuje aj úplný odkaz na pravidlá stanovené v nariadení (EÚ) č. 1259/2010, v ktorom sa stanovuje, že účastníci konania sa môžu dohodnúť na určení rozhodného práva na základe vzájomnej dohody vyjadrenej písomne v zmysle článku 5 uvedeného nariadenia a že určiť rozhodné právo môžu aj v priebehu konania do ukončenia prvého vypočutia účastníkov konania, a to aj prostredníctvom vyhlásenia manželov v zápisnici, ktoré vykonali osobne alebo prostredníctvom osobitného právneho zástupcu.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

■ Posledná aktualizácia: 11/12/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.